

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 63/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. februára 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED]
[REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gn 166/13/1000-61 z 11. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci

namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/2 Gn 166/13/1000-61 z 11. novembra 2019 (ďalej aj „napádané upovedomenie“).

2. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uvádza, že podal „*d'alší piaty opakovaný podnet*“ Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorá ho prevzala 28. októbra 2019.

Prípisom č. k. IV/1 Gn 277/19/1000-8 z 30. októbra 2019 generálna prokuratúra právnomu zástupcovi sťažovateľa oznámila, že z dôvodu príslušnosti bolo jeho podanie postúpené úradu špeciálnej prokuratúry k spisu sp. zn. VII/2 Gn 166/13/1000. Sťažovateľ týmto podnetom žiadal o prešetrenie postupu pri vybavení svojich predošlých podnetov, ktorých chronologický prehľad uvádza vo svojej ústavnej sťažnosti. Podnet sťažovateľa bol úradom špeciálnej prokuratúry vybavený napádaným upovedomením.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta, že k vybaveniu podnetu pristúpil nepríslušný orgán, keďže podnet sťažovateľa mal byť podľa § 54 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vybavený generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, a nie prokurátorom špeciálnej prokuratúry. Ďalej sťažovateľ namieta, že jeho „*d'alší piaty opakovaný podnet*“ obsahoval novú skutočnosť, konkrétne išlo o námietku vybavenia jeho predchádzajúceho podnetu nepríslušným orgánom, a preto mala generálna prokuratúra povinnosť „*vybaviť tento podnet*“.

4. Podľa sťažovateľa takéto zmätočné konanie prokurátorov úradu špeciálnej prokuratúry zakladá stav právnej neistoty, čo je v demokratickom a právnom štáte neakceptovateľné.

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho ústavnej sťažnosti takto rozhodol: „*1. Základné ľudské práva a slobody sťažovateľa podľa čl. 46 ods. (1) a čl. 48 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky, boli upovedomením číslo VII/2 Gn 166/13/1000-61 zo dňa*

11.11.2019 Úradom špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky porušené.

2. Ústavný súd SR ruší upovedomenie číslo VII/2 Gn 166/13/1000-61 zo dňa 11.11.2019 Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a jej prikazuje obnoviť stav pred porušením základných ľudských práv a slobôd sťažovateľa a prikazuje Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky konať vo veci prešetrenia ďalšieho piateho opakovaného podnetu zo dňa 28. októbra 2019 sťažovateľa.

3. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania...“

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak zákon o ústavnom súde v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu

ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

11. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 a § 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123 a § 124 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

13. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ musí k ústavnej sťažnosti pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

Sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti pripojil upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. VII/2 Gn 166/13/1000-53 zo 17. apríla 2019, upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. VII/2 Gn 166/13/1000-55 z 26. júla 2019 a upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 277/19/1000-8 z 30. októbra 2019. Ústavná sťažnosť však smeruje proti upovedomeniu úradu špeciálnej prokuratúry č. k. VII/2 Gn 166/13/1000-61 z 11. novembra 2019, ktoré bolo sťažovateľovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu doručené 15. novembra 2019. Napádané upovedomenie sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil, aj keď ho v texte ústavnej sťažnosti ako dôkaz uvádza.

14. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q) r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil.

Z § 56 ods. 3 v spojení s § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde vyplýva, že v prípade odstrániteľných nedostatkov ústavnej sťažnosti môže (teda nemusí) ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Inými slovami, za daného stavu bolo na zvážení ústavného súdu, či na doplnenie odstrániteľnej chýbajúcej zákonnej náležitosti sťažovateľa vyzve.

15. Pri skúmaní rozsahu práva uváženia ústavného súdu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde treba zásadne zdôrazniť, že nejde o voľnú úvahu, ktorá by v podstate znamenala svojvôľu pri posudzovaní tejto otázky. Rozhodovanie v týchto súvislostiach sa musí riadiť určitými zásadami, aby bolo dostatočne predvídateľné a transparentné.

16. Podľa názoru ústavného súdu treba vychádzať zo skutočnosti, že v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby a právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Advokáta ako osobu práva znalú a oprávnenú na zastupovanie v súdnych konaniach treba nepochybné považovať za osobu odborne kvalifikovanú, od ktorej sa dá právom očakávať *inter alia* dostatočná znalosť procesnoprávných predpisov, ktorými sa riadi konanie, v ktorom klienta právne zastupuje. Vychádzajúc z tejto premisy, možno dôjsť k záveru, že k postupu

podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde by malo zo strany ústavného súdu dochádzať skôr len výnimočne, keď to odôvodňujú konkrétne okolnosti daného prípadu.

17. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) sa už v minulosti v konaniach pred ústavným súdom (napr. III. ÚS 63/2016, I. ÚS 472/2017, I. ÚS 430/2019, II. ÚS 320/2019, III. ÚS 22/2020, I. ÚS 25/2020, IV. ÚS 30/2020) neúspešne domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv (najmä podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) obdobnými ústavnými sťažnosťami smerujúcimi proti generálnej prokuratúre v súvislosti s vybavením jeho opakovaných podnetov v rovnakej alebo veľmi podobnej veci.

Z podávaných ústavných sťažností majú mať sťažovateľ a jeho právny zástupca vedomosť o zákonom predpísaných náležitostiach ústavnej sťažnosti. Ústavný súd ho preto na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti nevyzýval.

18. Ústavnému súdu neostávalo iné iba ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu